

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 8107 Dep
0032 Oslo
tlf. 22 85 40 27/22 85 72 36
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 1/2015, Birkenes og Kristiansand kommuner, Aust-Agder og Vest-Agder

Klager: Lokal organisasjon, jf. § 10 første ledd

Navn: *Tovdal-/Topdal-/Tofdal-*

Navnetype: Naturnavn og bruksnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 5 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Jorunn Vandvik Johnsen, Arne Madland, Inge Særheim, Tom Schmidt

Kort saksfremstilling

Saken ble behandlet i klagenemnda 14.3.2014 (da som klagesak 10/2013), med vedtak om *Topdalen/Tovdalen*, *Topdalselva/Tovdalselva*, *Topdalsfjorden/Tovdalsfjorden* og *Topdalsstø/Tovdalsstø*. Saken ble siden gjenopptatt av Kartverket og behandlet på nytt. Kartverket gjorde nytt vedtak 3.12.2014 om *Tovdalselva/Tofdalselva*, *Tofdalsfjorden* og *Tofdalsstø*. Dette vedtaket ble påklaget av gruppen "Vi som vil bevare navnet Topdal på elva og fjorden". Klager viser blant annet til eldre skrivemåter på kart og lokal uttale.

Kartverkets vedtak om skrivemåten *Tofdal-* ble gjort med bakgrunn i en nedarvet uttale i Kristiansand, dokumentert i et vedlegg til stedsnavntjenestens tilråding. Bakgrunnen for det sidestilte vedtaket *Tovdalselva/Tofdalselva* var at uttale- og skrivemåten med v er innarbeidet for dette navnet, men Kartverket mente at skrivemåten med f måtte kunne godtas for den nederste delen av elven i samsvar med den lokale uttalen.

Nemndas vurderinger

Denne saken omfatter både et bruksnavn (*Tofdalsstø*) og naturnavn. I det endringsforslaget til stedsnavnloven som er til behandling i Stortinget i disse dager, er det foreslått å la eier eller fester selv få bestemme skrivemåten av eget bruksnavn (med noen forbehold, les mer her:

<http://sok.stortinget.no/?aid=180&querytext=lov%20om%20stadnamn&l=no>). Nemnda

mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å behandle det aktuelle bruksnavnet i denne saken, siden en eventuell lovendring kan få konsekvenser for dette. Dersom det foreslåtte endringsforslaget ikke går gjennom, vil nemnda ta opp saken om bruksnavnet på neste møte. Nemnda behandler derfor bare skrivemåten av naturnavnene.

I de tidligere rundene i denne saken har det kommet frem at uttalen av disse navnene varierer. Det blir også diskutert av de forskjellige partene hvor mange som bruker de forskjellige uttalene. Nemnda vil derfor påpeke at antallet brukere av en uttale ikke er avgjørende. Ifølge stedsnavnloven skal skrivemåten følge den nedarvede lokale uttalen, det vil ifølge ordforklaringene til loven si "den uttalen som er overlevert fra tidligere generasjoner, som har vore vanleg på staden, og som framleis er i levande bruk". Nemnda mener at uttalen med /p/ må være den eldste. Dette bekreftes av en nesten entydig skriftradisjon gjennom 500 år. Denne uttalen er fortsatt i levende bruk. Uttalen med /f/ og /v/ skyldes et vanlig dialekttrekk i området.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

For navnet på fjorden fastsettes skrivemåten **Topdalsfjorden**. For elven fastsettes skrivemåten **Tovdalselva** for den øverste delen, og **Topdalselva/Tovdalselva** sidestilt for den aller nederste delen.

Oslo, 5. juni 2015



Marit Halvorsen
leder i klagenemnda



Ingvil Nordland
sekretær